

Zenei Alkotóművészeti
Osztály

Elnök: Tihanyi László

C S A P Ó G Y U L A

zeneszerző (Pápa, 1955. szeptember 26.)

Zenei tanulmányait a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdte, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán folytatta zeneszerzés és zeneelmélet szakon, ott diplomázott 1981-ben. Közben magánórákat vett Jeney Zoltántól, és 1979-ben csatlakozott az Új Zenei Stúdióhoz. Nemcsak a gazdag magyar zenei tradíciót szívta magába olyan muzsikusoktól, mint Kurtág György, Eötvös Péter, Simon Albert, Jeney Zoltán vagy az Új Zenei Stúdió más tagjai, hanem, miután megkapta diplomáját, Párizsban és az Egyesült Államokban is képezhette magát. 1981-ben francia állami ösztöndíjjal a párizsi IRCAM-ban (Institut de recherche de coordination acoustique) tanult számítógépes zenét David Wessel és Stephen McAdams irányítása alatt. 1983–87 között Woodburn Ösztöndíjjal az Egyesült Államokban Morton Feldmannál tanult. Ebben az időben kezdett tanítani a New York-i Buffalo Egyetemen (SUNY), és Soros-ösztöndíjként e szakterületen Magyarországról elsőként megszerezte doktori fokozatát (Ph.D., 1989) zeneszerzésből. Itt ismerkedett meg John Cage-dzsel, akinek ajánlására a New York Foundation for Contemporary Performance Arts támogatta további munkáját. Tanított számos észak-amerikai egyetemen (McGill és Princeton University). 1994 óta a University of Saskatchewan zeneszerzés- és zeneelmélet professzora, de habilitációja óta (2002) időről időre a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is tart kurzusokat (2002-ben: Zene és idő, Zeneszerzés DLA Program; 2005-ben: Hangszerelés vonósokra; Hangszerelés klasszikus stílusban; Romantikus hangszerelés; Huszadik századi és kortárs hangszerelés, valamint Zeneszerzés, Zeneszerzés DLA Program). Munkáját több ízben támogatta a Collegium Budapest (1996–1997). Zenéjét világszerte ismerik és játsszák. Az itthon díjazott *Versenymű brácsára...* a számítógéppel alkotott „hangidőszoborral”, a *Nagy Iniciáléval* együtt CD-n is megjelent a Hungaroton és a Magyar Rádió gondozásában. A Bartók Rádió 2011-ben sorozatban vette fel öt felvonásos *Phaedra* című zenei tragédiáját/paródiáját, eddig a negyedik felvonás felvétele fejeződött be. Az ARMEL Nemzetközi Operaverseny és Fesztivál a *Phaedrát* választotta a 2014-es év anyagául.

2014-től a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

F. m. (válogatás): *Az utolsó tekercs* (Hommage à Samuel Beckett), 1975; *Kézfogás lővén után*, 1977; *No halld meg, Eduárd* (Hommage à Edvard Grieg), 1979/97; *Na'Conxypan*, 1981; *Labirintus*, 1991; *Sivatagi Induló...* (1991–1993); *Szútrarecitációk*, 1995; *Egyenes Labirintus*, 2001; *Huacas* (kantáta azték és spanyol nyelven), 2008; *Talea Iacta Est*, 2008; *Parmi les blancs et noirs...at intervals...from the Cabin*, 2008;

Versenymű brácsára és változó környezetre, 2008; *A Nagy Inicialé* (2009); *Tool az Óperencián* (emlékmű az operának) (2012); *Déjà? Kojá I–II–III* (vonósnégyes), 2016; *Requiem In Memoriam Carissimae Filiae Meae*, 2016; *Phaedra – tragédia/paródia zenében* (opera, 1984–2017); *La Ville au Lac d'argent* (opera, 2017); *The Last Concerto for Piano End* (2017).

Díjak – 2008: az Év Komolyzenei Műve (*Versenymű brácsára és változó környezetre*), 2009: Artisjus-díj.

Fotó: Felvégi Andrea

<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=SZERZO&id=78>

<https://sites.google.com/site/iowahungarymagyar/Bemutakozs/gyula-csapo>

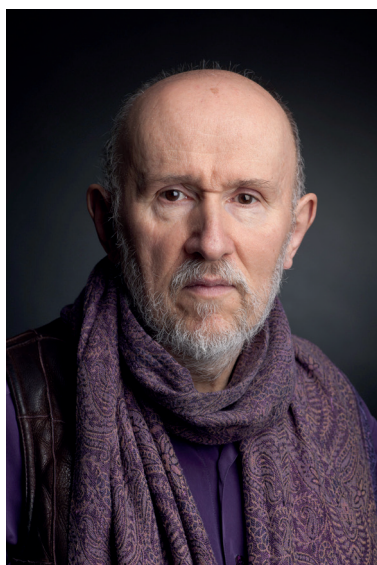
<http://www.emb.hu/en/composers/Csapo>

DUKAY BARNABÁS

zeneszerző (Szőny, 1950. július 25.)

A győri Tinódi Lantos Sebestyén Zeneművészeti Szakközépiskolában kezdte zenei tanulmányait Unger Ilonánál (zongora) és Fekete Győr Istvánnál (zeneszerzés). 1969 és 1974 között a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult zeneszerzést Sugár Rezsónél, 1976-ban szerzett diplomát. 1970 és 1990 között az Új Zenei Stúdió tagja zeneszerzőként és előadóként. 1974-től 1991-ig a budapesti Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola tanára (szolfézs és zeneelmélet), 1991 óta a Zeneakadémián tanít. 1991–1995 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Budapesti Tanárképző Intézetének tanára volt. 1994-től a Magyar Zeneszerzők Egyesületének tagja. 1995-től docensként a Zeneakadémia zeneelmélet tanára.

2013-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

Fotó: Hamarits Zsolt

F. m. (válogatás): *A lenyugvó Naphoz, A változó Holdhoz, A rejtőző Földhöz, Kiszáradt kút a nedves holdfényben, Elhagyott ösvény a ködös messzeség felé, Rondino, amely a szívhez szól; Porszem és vízcsepp a liliom szirmán, Szimfóniák az éjjeli Naphoz, Fölizzás a tüzekben, Harmat csillogása az elmosódó lányomokban, Lebegő pára a mélység színén, Keresztutak a világtalan sötétségben, A kútnál (áradó vizek idején), Hallomások a fényről és a szeretetről, Égő sóvárgás, A kő lobogó lángja, A Mindenség hallomása, Láthatatlan tűz a téli éjszakában, A hegy fái, A csillagok egy Hold nélküli éjszakán, Oroszlános kút a növekvő Holdnál, Magány és csend, Boldogságok, Aludjatok, A tiszta szív örök szerelme Urába, Halleluja az égből és a földről,... Békesség nektek! Boldogok, akik szomorúak, mert megvigasztalják őket.*

Díjak – 1997, 2003: Soros Alapítvány zeneművészeti ösztöndíj; 2000 Erkel Ferenc-díj, 2007: Bartók Béla-Pásztory Ditta-díj, 2006: Artisjus-díj (az Év Komolyzenei Műve: *A kútnál*)

<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=SZERZO&id=64>

https://hu.wikipedia.org/wiki/Dukay_Barnab%C3%A1s

<http://ujforras.hu/a-melypont-unnepelye-dukay-barnabas-zeneszerzorol-es-zenejerol/>

Szemben a leáldozó nappal. Írások, képek, zenék Dukay Barnabás-nak, -ról, -tól (CD-melléklettel). Új Forrás Könyvek, Bp., 2015.

$\text{♩} = 63/\text{min. cca}$ - Misterioso

più del mp al fine

m.d.

m.s. m.d.

m.s. m.d.

The image shows a handwritten musical score for piano. It consists of five systems of staves. The first system has a tempo marking of 63/min. cca and a mood of Misterioso. The first staff of the first system has a dynamic marking of più del mp al fine. The second staff of the first system has a dynamic marking of m.d. The second system has a dynamic marking of m.s. m.d. The third system has a dynamic marking of m.s. m.d. The fourth system has a dynamic marking of m.s. m.d. The fifth system has a dynamic marking of m.s. m.d. The score is written in blue ink on white paper.

ERŐD IVÁN

zeneszerző, zongoraművész (Budapest, 1936. január 2).

Ötéves korától tanult zongorázni Kálmán Györgynél és Káldi Magdánál. Tízéves korától Kadosa Pál privát növendéke volt. Később a budapesti Liszt Ferenc Zene-művészeti Főiskolán (ma Egyetem) kezdte meg tanulmányait zeneszerzés és zongora szakon Szabó Ferenc, Vincze Imre, Kadosa Pál tanítványaként. Az 1956-os forradalom után Ausztriába menekült, és a bécsi Zeneakadémián tanult zeneszerzést Karl Schiskénél, zongora szakon Richard Hausernél. A Bécsi Operaházban korrepetitor, koncertezett mint szólista, kamarazenesz és dalkísérő. 1967-től 1989-ig kinevezett professzorként zeneelméletet és zeneszerzést tanított a grazi Zeneművészeti Főiskolán (Hochschule für Musik und darstellende Kunst Graz), 1989-től a bécsi Zeneművészeti Egyetemen (Universität für Musik und darstellende Kunst Wien). 2004 óta professor emeritus. Műveit jelentős művészek adják elő szerte a világon, számos LP, CD és rádiófelvétel készült róluk.

2009-től a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

F. m.: Két egész estét betöltő opera, *A selyembernyók*, 1968; *Orpheus ex machina*, 1978; egy gyermekopera: *Pici és Anti*, 2010; három szimfónia, hegedű-, brácsa-, cselló-, zongora-, klarinét-, klarinét-fagottverseny, *Schwarzerde* (Oszip Mandelstam) baritonra és zenekarra, 1985; *Vox lucis* (T. S. Eliot, Paul Claudel, Rilke, Mandelstam, Ungaretti, Weöres verseire) baritonra és zenekarra, 1988; komponált még kamara-zenét, dalokat, kórusműveket.

Fotó: Marie-Luce Guy

Díjak – 1993: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj; 2010: Erkel Ferenc-díj; 2001: osztrák állami díjak (Goldenes Ehrenzeichen für Verdienste um das Land Wien; Großes Silbernes Ehrenzeichen für Verdienste um die Republik Österreich).

www.ivan-eroed.at

<http://info.bmc.hu/index.php?node=compositions&cmd=showcomp&id=240>

JENEY ZOLTÁN

zeneszerző (Szolnok, 1943. március 4.)

Zeneszerzést tanult a debreceni Kodály Zoltán Zeneművészeti Szakközépiskolában Pongrácz Zoltánnál, a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (ma Egyetem) Farkas Ferencnél 1961 és 1966 között, majd a római Accademia Nazionale di Santa Cecilia posztgraduális zeneszerzés kurzusán Goffredo Petrassinál 1967–1968-ban. Simon Albert ösztönzésére Eötvös Péterrel, Kocsis Zoltánnal, Sályi Lászlóval és Vidovszky Lászlóval 1970-ben megalapította az Új Zenei Stúdiót. A darmstadti Ferienkurse für Neue Musik zeneszerzés kurzusán Ligeti György, Mauricio Kagel, Karlheinz Stockhausen, Christian Wolff és Iannis Xenakis [Jannis Kszenakis] előadásait hallgatta 1972-ben. 1975 és 1984 között a Dobszay László és Szendrei Janka által vezetett Schola Hungaricában énekelt, a gregorián zenei repertoár

Fotó: M. Tóth Éva

döntő hatást gyakorolt rá. 1982-ben számítógépes zenei tanulmányokat folytatott a párizsi IRCAM-ban. 1986-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zenetudományi Tanszékének tanára. 1997-től egyetemi tanár (DLA habil.), 1995 és 2013 között a zeneszerzés tanszék vezetője, 1999-től 2013-ig a Doktori Iskola vezetője. 2013-tól professor emeritus. Négy hónapig kutatóprofesszor 1986-ban, a New York-i Columbia Egyetemen, 1988-ban DAAD ösztöndíjjal Nyugat-Berlinben dolgozott, 1999-ben vendégprofesszor a chicagói Northwestern University zenei fakultásán. 1986-tól tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen. 1993-tól 1999-ig az International Society of Contemporary Music elnökségi tagja, 1996-tól 1999-ig alelnöke. 1993-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

F. m.: *Soliloquium No. 1* (fuvolára), 1968; *Alef – Hommage à Schönberg* (zenekarra), 1972; *Quemadmodum* (vonószzenekarra), 1975; *Soliloquium No. 3* (zongorára), 1980; *Önidézetek* (kamaraegyüttesre), 1991; *Hangprojekt* Vidovszky Lászlóval közösen a sevillai expo magyar pavilonja számára, 1992; *Contrafactum* (női hangra és zenekarra), 1998; *Hérakleitoszi töredékek*, (kamaraegyüttesre), 1998; *Halotti szertartás*

(oratórium), 2005; *Pavane* (zenekarra); színházi és filmzenék (t. k.: *Szindbád*, Huszárík Zoltán filmjéhez, 1971); *Eipe tis, Hérakleite* (férfikarra és zenekarra), 2017.

Díjak – 1979: Kassák Lajos-díj (*Magyar Műhely*, Párizs); 1982: Erkel Ferenc-díj; 1988 és 2006: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj; 1990: Érdemes Művész; 2001: Kossuth-díj, az Artisjus zenei díja; 2006: AEGON művészeti társdíj.

<http://www.zeneakademia.hu/oktatok/1402>

<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=SZERZO&id=6>

Ha nincs mit tenni

- Tandori Dezső -

JENEY Zoltán

Parlando (♩ = 72–78)

2016. júl. 14.
E. P. halálakor
és
2016. júl. 17.

KURTÁG GYÖRGY

zeneszerző (Lugos / Lugoj, Románia, 1926. február 19.)

Ötéves korától zongorázik, felsőfokú tanulmányait Temesváron kezdte Kardos Magdánál (zongora) és Max Eisikovitsnál (zeneszerzés). 1946-tól a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult Kadosa Pálnál (zongora), Veress Sándornál, Farkas Ferencnél (zeneszerzés) és Weiner Leónál (kamarazene). Zongoraművészi és kamarazenei diplomáját 1951-ben, a zeneszerzőit 1955-ben szerezte meg. 1957–58-ban Darius Milhaud és Olivier Messiaen óráit látogatta Párizsban, de

Fotó: Felvégi Andrea

saját zeneszerzői útját ugyanekkor Marianne Stein segítségével találta meg. 1960–1968: az Országos Filharmónia korrepetitora. 1967–1986: a Zeneakadémia zongora-, majd kamarazene-tanáraként kiváló magyar zenészekre hatott életre szólóan. Tanítványa volt többek között Csalog Gábor, Kocsis Zoltán, Keller András, Schiff András és Takács-Nagy Gábor. Mesterkurzusokat tartott szerte a világban, emellett feleségével, Kurtág Mártával 2013-ig rendszeres szereplője volt a nemzetközi hangversenyéletnek. Nagysikerű négykezes zongoraestjeiket több hanglemmez- és filmfelvétel őrzi. 1971–72-ben DAAD ösztöndíjjal egy évet Nyugat-Berlinben töltött. Külföldi zeneszerzői elismerését *A megboldogult R. V. Truszoza üzenetei* 1981-es párizsi bemutatója indította el. 1993-ban és 1998-ban kétéves meghívást kapott a berlini Wissenschaftskollegba (ez idő alatt a Berlini Filharmonikus Zenekar rezidens zeneszerzője volt), majd Bécsben, Hágában, Utrechtben, Amszterdamban, Párizsban, 2002-től a Bordeaux melletti Saint André de Cubzacban élt és dolgozott. 2015-ben hazaköltözött Magyarországra, azóta Budapesten él. 2001-től Budapest díszpolgára.

Kurtág György ma a világszerte legismertebb és legtöbbet játszott, élő magyar zeneszerző. Zenéje egyidejűleg ragadja meg a hallgatót enigmatikus tömörségével és erős expresszivitásával. Stílusában szintézist alkotnak az utóbbi évtizedek nemzetközi avantgarde-jának eredményei a magyar és európai zenetörténeti múlt örökségével. Alkotásai az emberi lélek és az emberi sors legmélyebb és legszemélyesebb kérdéseivel szembesítik hallgatóját. Zenéjében a 20. század végének magyar kultúrája ugyanolyan általános emberi érvényességgel jelenik meg, mint a század első felében Bartók Béla életművében.

1987-től a müncheni Bayerische Akademie der Schönen Künste és a berlini Akademie der Künste tagja.

1993-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

2001-től az American Academy of Arts and Letters tiszteleti tagja.

2015-től az American Academy of Arts and Sciences tiszteleti tagja.

Hatalmas életművéből néhány fontos mű: *Vonósnégyes*, 1959; *Játékok I–IX*. (zongorára), 1973–2007; *A megboldogult R. V. Truszova üzenetei* (szopránszólóra és kamaraegyüttesre), 1976–80; *Grabstein für Stephan* (gitárra és hangszercsoportokra), 1978–89; *József Attila-töredékek* (énekszólóra), 1982; *...quasi una fantasia...*, op. 27. No. 1. (zongorára és hangszercsoportokra), 1988; *Samuel Beckett: What Is the Word* (énekszólóra, kamarakórusra és kamaraegyüttesre), 1991; *Messages* (vegyeskarra és zenekarra), 1991–1996; *Stèle* (nagyzenekarra), 1994–2006; *Négy Akhmatova költemény* (szopránszólóra és kamaraegyüttesre), 1997–2008; *Concertante hegedűre, brácsára és zenekarra*, 2002–2003; *Colindā–Baladā* (vegyeskarra és kamaraegyüttesre), 2010; *Briefs messages*, 2011; *Petite musique solennelle en hommage à Pierre Boulez* 90, 2015.

Fontosabb díjak – 1954, 1956, 1969: Erkel Ferenc-díj; 1973, 1996: Kossuth-díj; 1980: Érdemes Művész; 1984: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj; 1985: L'Ordre des arts et des lettres, tiszti fokozat; 1993: a Pierre Monacói Herceg Alapítvány zenei díja, Herder-díj, Feltrinelli-díj (Accademia Lincei, Róma); 1994: Denis de Rougemont-díj (CH), 1998: Österreichisches Ehrenzeichen (A), az Ernst von Siemens Stiftung díja (D); 1999: Tudományért és Művészetért Érdemérem (Berlin); 2000: John Cage-díj (New York); 2001: Hölderlin-díj, Tübingen; Magyar Köztársasági Érdemrend, középkereszt a csillaggal; 2002: Hazám díj, 2006: Magyar Köztársasági Érdemrend, nagykereszt; Nemzetközi Zenei Grawemeyer-díj (University of Louisville, USA); 2010: a Zürichi Fesztivál Díja, 2012: Wihuri-Sibelius-díj, 2013: Arany Medál, Royal Philharmonic Society, London; 2015: BBVA Fronteras del Conocimiento Díj; 2017: Franco Buitoni-díj, Borletti Buitoni Alapítvány.

http://www.emb.hu/hu/composers/Kurtag_Gyorgy

<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=SZERZO&id=10>

MATUZ ISTVÁN

zeneszerző, fuvolaművész (Nagykőrös, 1947. január 21.)

Kitüntetéssel végzett a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1970-ben. Tanulmányait a brüsszeli Coservatoire supérieurben folytatta, kamarazene és fuvola szakon. Felsőfokú diplomáját 1972-ben kapta meg. Tanulmányai alatt tanársegédként is működött ugyanebben az intézetben. 1972 és 1975 között a liège-i operaházban és a németországi Filharmónia Hungarica nevű zenekarban dolgozott. Ezzel egy időben több nemzetközi kurzuson vett részt, és különböző német zeneiskolákban tanított. 1975-ben tért vissza Magyarországra. 1997 decemberében sikeresen habilitált a Zeneakadémián. Elsőként a magyar előadóművészek között 1997-ben elnyerte a Széchenyi professzori ösztöndíjat. 1975 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola debreceni tagozatának, illetve a jogutód Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának egyetemi tanára, 2017-től emeritus professor. Pierre Boulez meghívására 1978-tól a mester által irányított párizsi Institut de recherche de coordination acoustique-ban (IRCAM) és annak együttesében, az Ensemble InterContemporainben dolgozott. Közben zenei akusztikát tanult, és számos felvételt készített Pierre Boulez és Eötvös Péter vezényletével. 1998 és 2002 között állandó vendégtanár volt a portugáliai Aveiro Egyetemen, ahol doktori programot is vezetett. 1979-től az Országos Filharmónia szólistája.

1999-ben választották meg a Magyar Fuvolás Társaság elnökének.

2014-től a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

Fotó: Felvégi Andrea

Díjak – 1969, 1970, 1976, 2000: Artisjus-díj; 1977: Pro Urbe Budapest Aranyérem, 1980: Liszt Ferenc-díj, 1985: Lajtha László-érem, 1986: Érdemes Művész, 1994: Doppler-díj, 2004: Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkereszt, 2005: Kiváló Művész, 2010: Kossuth-díj. Nemzetközi díjak – 1971: I. díj (Brüsszel), II. díj (Rotterdam), 1972: III. díj (Royan), különdíj (Barcelona) 1978: I. díj (La Rochelle), 1981: Koussewiczky-hanglemezdíj.

<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=SZERZO&id=130>

PESKÓ ZOLTÁN

zeneszerző, karmester (Budapest, 1937.február 15.)

A nemzetközi élet kiemelkedő képviselője. Peskó Zoltán zenészcsaládban nőtt föl, édesapja id. Peskó Zoltán (1903-1967) és bátyja, Peskó György (1933-2002) orgonaművész volt. A híres Fasori Evangélikus Gimnáziumban érettségizett. Karmes-

Fotó: Felvégi Andrea / Muzsika

ternek készült, itthon azonban háromszori próbálkozásra sem sikerült bejutnia erre a szakra. Zeneszerzői diplomát szerzett a Zeneakadémián. Tanulmányai végeztével a Színművészeti Főiskolán Nádasdy Kálmán tanársegédjeként és a Nemzeti Színház karmestereként tevékenykedett. 1964-ben ösztöndíjjal Olaszországba utazott, ahol Goffredo Petrassi növendékeként zeneszerzést tanult, és részt vett Franco Ferrara, Sergiu Celibidache, valamint Pierre Boulez karmesterkurzusain. Kar-

mesterként 1965-ben debütált. 1966 és 1973 között Lorin Maazel assisztense, illetve a Deutsche Oper Berlin karmestere volt, és tanított a Hochschule für Musikon. A milánói Scalában 1970-ben mutatkozott be, ekkor indult nemzetközi pályafutása, amelynek során a világ 18 országában 64 szimfonikus zenekart vezényel majd, köztük a legkiválóbbakat. Operakarmesterként pedig 12 ország 85 operaházában lépett fel Európában és az Amerikai Egyesült Államokban. 1974-től a bolognai Teatro Comunale, 1976–77-ben a velencei Teatro La Fenice, ezt követően 1978–83 között a milánói RAI zenekarának dirigense, később a düsseldorfi Deutsche Oper am Rhein és a liszaboni operaház főzeneigazgatója volt. 2009 és 2011 között a pécsi Pannon Filharmonikusok vezetői posztját töltötte be. A kortárs zene avatott tolmácsolójaként rendkívüli érdemeket szerzett, Kurtág György műveinek egyik legelhivatottabb bemutatója. A reneszánsztól máig terjedő széles repertoárjában különösen fontos helyet foglal el a 20. századi magyar és olasz zene. 2013-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

Díjai – számos olasz kitüntetésen kívül, 2007: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj
Zenei írásainak válogatása: *Zenéről, színházról, zenés színházról*, Bp., 2009.

<http://www.pfz.hu/archivum/korabbi-muveszeti-vezetok/pesko-zoltan>
https://www.youtube.com/watch?v=8_oLzn2dCmY

SÁRI JÓZSEF

zeneszerző (Lenti, 1935. június 23.)

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán tanult 1954 és 1962 között, zeneszerzés szakon Szervánszky Endre, karvezetés szakon Vásárhelyi Zoltán növendékeként szerzett diplomát. 1962-től zenetanár, zongorakísérő, kamarazenekar-vezető. 1971 és 1984 között az NSZK-ban élt, magántanár és szabadfoglalkozású zeneszerző. 1984-től a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán/Egyetemen tanított zene-elméletet. 1992 és 1997 között a zeneelmélet tanszék vezetője, 1997-től egyetemi tanár (DLA, habil.), 2001-ig a Mestertestület elnöke. 1997 és 2007 között a Magyar Rádió kortárszenei lektora. 2000–2001-ben a bambergi Villa Concordia Nemzetközi Művészház ösztöndíjasa, 2001-ben a reichenaii Universitt für Musik Wien Sommerakademie zeneszerzés mesterkursusnak vendégprofesszora. 1998-tl a Széchenyi Irodalmi s Művészeti Akadémia rendes tagja.

Fotó: Felvégi Andrea

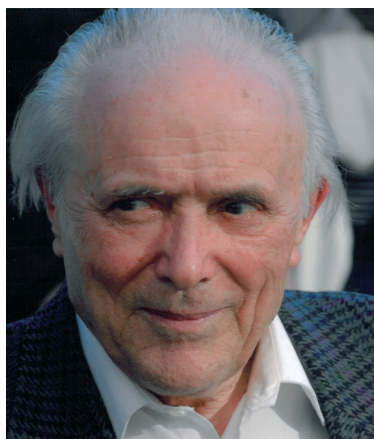
F. m.: Jelents életművéből néhány fontos alkotás: *Sonnenfinsternis* (Napfogyatkozás, Arthur Koestler életútja) opera, sbemutt: Pforzheim 2000, magyarorsgi bemutt: llami Operaház 2009; *Négy zenekari kommentár* (az. opera szvitje, szimfonikus zenekarra) 2002; *Leoniden* (cimbalom és szimfonikus zenekarra), Giessen, 2004; *Korsholm Concertino* (kamarazenekarra) Korsholm (SF), 2005; *Der Hutmacher* (A kalaposmester, Thomas Bernhard novellája alapján), opera, sbemutt: Regensburg, 2008; *Fossilien* (vonszenekarra), 1974; *Vonósnégyes*, 1975; *Elidegenített idézetek* (preparált zongorára), 1982; *Négy invenció* (zongora), 1992; *Concertino* (szimfonikus zenekarra), 1995; *Zenit* (kettős vonszenekarra), 1995; *Kérdések Hilllbez* (kamaramű), 1996. Számos további kamara- és szlmvet komponált.

Díjak – 1984: Internationaler Arbeitskreis für Musik díj, Kassel; 1985: Brenreiter Hausmusik Preis, Kassel; 1991: Erkel Ferenc-díj; 1995, 2005: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj; 1998: Érdemes Művész; 2004: Artisjus-díj; 2009: Kossuth-díj.

<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=SZERZO&id=2>

SÁROSI BÁLINT

népzenekutató (Csikrákos / Racu, Románia, 1925. január 1.)

Fotó S. B. gyűjteményéből

A Pázmány Péter Tudományegyetem BTK magyar–román szakán 1949-ben, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zenetudományi és zeneszerzés szakán szerzett diplomát 1956-ban és 1958-ban Kodály Zoltán és Szervánszky Endre növendékeként. 1958-tól 1968-ig az MTA Zenetudományi Intézet munkatársa, 1968 és 1974 között főmunkatársa, 1974-től 1988-ig osztályvezetője. Népzénét gyűjtött a magyar nyelvterületen, Etiópiában, Örményországban és Kuvaitban. 1985–86-ban az Innsbrucki, 1989–1990-ben és 1994-ben a Göttingeni Egyetem vendégprofesszora. 1969-től 18 éven át hetenként tartott népzenei ismeretterjesztő előadást a Magyar Rádióban. 1978–1991-ben a Hagyományos Zene Nemzetközi Tanácsa (ICTM) intézőbizottságának tagja, 1990-től az MTA doktora, 1991-től címzetes egyetemi tanár.

2004-től a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagja.

F. m.: Könyvek – *Die Volksmusikinstrumente Ungarns*, 1967; *Cigányzene*, 1971; *Zenei anyanyelvünk*, 1973; 2., bőv. kiad.: 2003; *Zigeunermusik*, 1977; *Gypsy Music*, 1978; *Folk Music – Hungarian Musical Idiom*, 1986; *Sackpreifer – Zigeunermusikanten*, 1999; *Hangszerek a magyar néphagyományban*, 1998; *A cigányzenekar múltja. Az egykorú sajtó tükrében*. 1776–1903, I. köt., 2004; II. köt.: 1904–1944, 2012; *A hangszeres magyar népzenei hagyomány*, 2009; *Nótáskönyv*, 2010; *Népzenei tájakon – Válogatott írások*, 2015.

Díjak – 1976: Erkel Ferenc-díj, 1993: MAOE-nagydíj, zenei tagozat; 1995: Magyar Köztársasági Érdemrend középkereszt, 2000: Köztársasági Elnöki Aranyérem, 2005: Széchenyi-díj, 2007: Hazám díj, 2012: Eötvös József-koszorú, 2014: Prima Primiissima díj.

http://lfze.hu/nagy-elodok/-/asset_publisher/HVHn5fqOrfp7/content/sarosi-balint/10192?sessionId=6FD5F2F085799A315FC6D0A76AA4C77B

<http://www.hagyomanyokhaza.hu/oldal/453/>

SÁRY LÁSZLÓ

zeneszerző (Győr, 1940, január 1., Sári József öccse)

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zeneszerzés szakán diplomázott 1966-ban Szervánszky Endre tanítványaként. Jeney Zoltánnal és Vidovszky Lászlóval 1970-ben megalapította az Új Zenei Stúdiót, amelynek ma is tagja. Az 1970-es évek közepétől kezdte el a *Kreatív zenei gyakorlatoknak* nevezett Sáry-módszer kidolgozását. Pedagógiai rendszerét zeneiskolás gyerekeknek, valamint 1990-től a Színház- és Filmművészeti Egyetem hallgatóinak is tanítja, és számos kurzust tartott róla zenetanárok számára szerte a világban. 1990-től a Katona József Színház zenei vezetője is. 1994-től részt vett a Yehudi Menuhin által kezdeményezett MUSE elnevezésű programban (zenén, éneklésen, táncon és testmozgáson alapuló módszer hátrányos helyzetű gyermekek számára). 1996-ban három hónapot töltött Tokióban ösztöndíjasként.

1998-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

Fotó: Szilágyi Attila

F. m.: Több mint nyolcvan művet írt kamarazenétől a kamaraoperán át zenekari művekig. Néhány példa: *Sounds*, 1972; *Magnificat* (kamaramű), 1982, 1986; *Labyrinth*, 1995; *Lokomotív Szimfónia*, 1997; *Theomachia* (oratórium dráma), 2002; *Négerek* (opera), 2004; Pilinszky János szövegére: *Ének a köztűzű királyról* (kamaraopera), 2006; *Kockadobás* (multifonikus hangköltemény kamaraegyüttesre), 2013–2014; *2. kantáta* (vegyeskarra); *Miserere* (14 férfihangra); *Dimenziók* (14 férfihangra); *Double Music* (12 fúvósra és 12 vonósra); *Dob és tánc* (színháti játék Weöres Sándor születésének 100. évfordulójára), 2014; *Hyperion sorsdala* (CD); *Remek hang a futkosásban* (kamaraopera Weöres Sándor *Téma és variációk* című művére), 2015; *Szimfonietta* (28 hangszerre), 2015–2016; *Napcsalogató* (szoprán szólóra, kórusra és kamarazenei karra, ősi észt, setu szövegekre); *Adj nekem menedéket* (kórusra és zenekarra, ősi oszti, vogul szövegekre), 2016; *Fénytorések* (6 fúvós hangszerre és 12 gongra); *Tamburás öregúr* (Arany János születésének 200. évfordulójára, tenorszólóra és kamaraegyüttesre), 2017.

Díjak – 1979: Kassák Lajos-díj (*Magyar Műhely*, Párizs); 1985: Erkel Ferenc-díj; 1993: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj; 2000: Erdemes Művész; 2008: Kiváló Művész.

<http://www.sary.hu/sarylaszlo/magyar/index.htm>

SEREI ZSOLT

zeneszerző, karmester (Takácsi, 1954. április 3.)

Zenei tanulmányait hétéves korában a pápai Bartók Béla Zeneiskolában kezdte, ahol zongorázni és harsonázni tanult. A győri Zeneművészeti Szakközépiskolában Fekete Győr István osztályában vezették be a zeneszerzés tudományába. 1973 és 1978 között a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán Szervánszky Endre és Petrovics Emil növendékeként szerzett zeneszerzés diplomát. 1979 és 1983 között Kórodi Andrásnál és Lukács Ervinnél elvégezte a karmesterképzőt, közben magánúton tanult Jeney Zoltánnál és Simon Albertnél. 1986-tól tanít a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zeneszerzés tanszakán.

Fotó: Felvégi Andrea / Muzsika

1978-tól volt tagja az Új Zenei Stúdiónak. 1989-ben megalapította a Componenssemble nevű kortárs zenét játszó kamaraegyüttest, amellyel több mint száz magyar és külföldi zeneművet mutat be. Alkotásai több szerzői esten (1989, 1999, 2014) szólalnak meg. *Egypercesek* című kamaraoperája – Örkény István szövegére – 1999-ben a Budapesti Kamaraopera előadásában hangzott fel először. Számos művét jelentette meg az Editio Musica Budapest (EMB), több lemezfelvétele készült a Budapest Music Center (BMC) és a Hungaroton gondozásában.

2013-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

Főbb művek: Színpadí és zenekari művek – *Egypercesek* (kamaraopera), 1999; *Calyx* (zenekarra), 1984. Szólóművek hangszeres kísérettel – *Szerenáda*, 1993; *L'ombre sur les structures pliées*, *Partita*, 2001; *Stets blickend in die höh'*, 2009; *Levelek az ismeretlenbe*, 2016. Vokális kompozíciók – *Intonációk*, 1988; *Vesperás tételek*, 2001; *Érintetlen kapuk* (kantáta Pilinszky János verseire), 2015.

Díjak – 1999: Soros zenei ösztöndíj, 2003: Erkel Ferenc-díj, Artisjus-díj; 2010: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj, 2012: Artisjus-émlékérem a magyar kortárs zene előadásáért.

<http://www.info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=ZENESZ&id=376>

<http://lfze.hu/hu/-/serei-zsolt>

SOPRONI JÓZSEF

zeneszerző (Sopron, 1930. október 4.)

Hatéves korától tanult zenét, a kompozíciót is korán kezdte. 1949-től zeneszerzést tanult a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán, mestere Viski János volt. 1956-ban szerzett diplomát. 1957–1972 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanított zeneelméletet és zeneszerzést. 1962-től a Zeneakadémián is tanított, 1968-tól mint docens, 1974-től mint egyetemi tanár. 1984-ben rektorhelyettes, 1988 és 1994 között, két ciklusban, az egyetem rektora. Az ő rektorsága idején jött létre többek között az egyházzenei tanszék, a csembaló, a korrepetitor szak, kezdődött meg a dzsessz oktatása, és ekkor emelték meg négy évre a képzési időt a vidéki tanárképzőkben.

Ma az egyetem Alkotóművészeti és Zeneelméleti Ismeretek Tanszékének zeneelméleti szakcsoportjában professor emeritus. 2000-től Sopron díszpolgára. Sokféle műfajban alkotott: írt három operát, zenekari és vokális műveket, kamara- és szólóműveket. 2012 nyarán jelent meg Csengery Kristóf róla írt monográfiája.

A Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia alapító tagja.

Fotó: Fáy Béla

F. m.: Operák – *Antigoné*, 1987; *Aranylövés*, 2004; *Borotva*, 2014. Zenekari művek – köztük hat szimfónia (1978–2008); Versenyművek – két gordonkaverseny, 1970, 1984; *Hegedűverseny*, 1982; három zongoraverseny 1997, 2000, 2001; *Oboaverseny*, 2001. Kamaraművek – köztük tizenhat vonósnygyes (1962–2017); *Jegyzetlapok I–IV* (1974–1980), hat hegedű–zongora–szonáta (1983–2011); Szóló művek – köztük huszonegy zongoraszonáta (1996–2017); *Huszonnégy prelúdium és fuga* (2011–2016); Vokális művek – *Te Deum*, három mise, motetták, dalciklusok. *Akadémiai székfoglaló hangversenyéről* CD készült (1999) a Széchenyi Akadémia kiadásában. Közreműködött Várjon Dénes, Meláth Andrea, Pátkai Imre és a Bartók Vonósnygyes.

Fontosabb díjak – 1974: Erkel Ferenc-díj, 1981: Érdemes Művész, 1987, 2002: Bartók Béla– Pásztory Ditta-díj; 1990: Kiváló Művész, 1999: Kossuth-díj, Pázmány Péter-díj; 2008: Artisjus-díj (2. Kamarakonzert).

<http://www.lfze.hu/oktatok/1392>

<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=SZERZO&id=97>

Csengery Kristóf : *Soproni József*. (A magyar zeneszerzés mesterei), Bp. 2012.

Uxon meae String Quartet No. 6
1993

f *piro, energico* *molto energico, impetuoso* *no rall.* *Soproni József*

molto sostenuto *molto energico, impetuoso*

f *no rall.* *rall.*

TIHANYI LÁSZLÓ

zeneszerző, karmester (Budapest, 1956. március 21.)

A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán diplomázott 1981-ben Sugár Rezsőnél zeneszerzés szakon, 1982-ben Kóródi Andrásnál karmester szakon. 1978 és 1990 között a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában tanított szolfézt és zeneelméletet. 1979-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanára, 1999-től egyetemi docens, 2000 és 2004 között rektorhelyettes, 2004-től egyetemi tanár (DLA, habil.). A Budapesti Műszaki Egyetem Szimfonikus Zenekarának vezető karmestere 1980-tól 1988-ig. 1985-ben megalapította a 20. századi és kortárs kamarazenét játszó Intermoduláció Kamaragyűttest, amelynek ma is művészeti vezetője. Eötvös Péter társkarmestere volt három alkalommal (Stockhausen: Gruppen, Bp., Pozsony/Bratislava, Torino, 1988; Bruno Maderna: *Hyperion*, Párizs, Amszterdam, Bécs, Róma, 1991–92; Eötvös Péter: *Három nővér*, opera, Budapest, Bécs, Zágráb, 2002). 2007-től a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

Fotó: Felvégi Andrea

Fontosabb bemutatói: *A Neptun átvonulása*, London, Purcell Room, 1996; *Schattenspiel* (*Árnyjáték*), Bécs, Konzerthaus, 1997; *Matrix/Kosmos*, Köln, WDR, 2002; *Genitrix*, opera, Bordeaux, Grand Théâtre, 2007, magyarországi bemutató: Fesztivál Színház, 2008; *20 éjszakai meditáció*, New York, 2007. Diszkográfia: nyolc szerzői lemez (hét Hungaroton 1995, 1999, 2000, 2005, 2008, 2009, egy BMC: *Schattenspiel*, 1999), számos más lemez, karmesterként.

Díjak – 1981: Szirmai Albert-díj; 1988: a Magyar Zeneművészek Szövetségének különdíja; 1986, 1988, 1989, 1992, 1993, 1998: Artisjus-díj; 1997: Erkel Ferenc-díj; 1999: Mérite culturel (PL); 2001: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj; 2002: Hans Martin Ziegler Preis, Kassel (D); 2012: Artisjus-émlékérem a magyar kortárs zenéért.

<http://tihanyilaszlo.hu/>

<http://www.lfze.hu/oktatok/1395>

<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=ZENESZ&id=1086>

VIDOVSKY LÁSZLÓ

zeneszerző (Békéscsaba, 1944. február 25.).

Ötéves korától tanult zenét, zeneszerzői tanulmányait 1959-ben kezdte meg a Szegedi Zeneművészeti Szakközépiskolában Szatmári Géza tanítványaként. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (ma Egyetem) Farkas Ferenc növendéke volt. 1970–71-ben-ben UNESCO ösztöndíjjal fél évig Párizsban tanult, a Francia Rádióban a Groupe de recherches musicales (GRM) kurzusaira, a Conservatoire supérieur de musique-ben Olivier Messiaen zenészszerzés óráira járt. 1970-ben Simon Albert kezdeményezésére Eötvös Péterrel, Kocsis Zoltánnal, Sály Lászlóval és Jeney Zoltánnal megalapította az Új Zenei Stúdiót. 1972 óta tanít, kezdetben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Tanárképző Intézetében, 1984-től a pécsi Janus Pannonius Tudományegyetemen, ugyanott 1993-tól egyetemi tanár, 1996-tól az akkor alakult Művészeti Kar dékánja. 1999 óta a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen is tanít. Műveit elsősorban az Új Zenei Stúdió hangversenyeinek keretében adták elő, ezeken előadóként maga is részt vett. 1992-ben hanginstallációt készített Jeney Zoltánnal a sevillei világkiállítás magyar pavilonjába. 1973 és 1989 között több filmhez írt zenét, többek között Bódy Gábor, Enyedi Ildikó, Háy Ágnes és Tóth János műveihez. 2004-től az Új Magyar Zene Egyesületének (UMZE) elnöke. 1993-tól a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia rendes tagja.

Fotó: Keserü Ilona

Fontosabb művei: *Autokonzert*, 1972; *Undisturbed* (közös mű Jeney Zoltánnal és Sály Lászlóval), 1974; *Schroeder halála*, 1975; *Hang-szín-tér* (Keserü Ilonával, 1980; *Nárcisz és Echó*, 1980–1981; *Etűdök MIDI zongorára I–IV*, 1990–2003; *Zwölf Streichquartette*, 2000; *ASCH*, 2007; *Páros*, 2007; *Reverb*, 2011; *Le piano et ses doubles*; *Orkesztrion*, 2012; *Promenade*, 2015.

Díjak – 1979: Kassák Lajos-díj (*Magyar Műhely*, Párizs); 1983: Erkel Ferenc-díj; 1992: Bartók Béla–Pásztory Ditta-díj; 1996: Érdemes Művész; 2001: Soros alkotói díj; 2004: Köztársasági Érdemrend lovagkereszt; 2010: Kossuth-díj.

<http://www.emb.hu/hu/composers/vidovszky>
<http://info.bmc.hu/index.php?node=artists&table=SZERZO&id=>
http://hu.wikipedia.org/wiki/Vidovszky_László
https://en.wikipedia.org/wiki/László_Vidovszky

